

หนังสือคุณะจรต ชูชื่น : การศึกษาทางมานุษยวิทยาการดนตรี

ฉบับนี้หนาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2544

ISBN 974-665-403-9

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ฉพ
น1๑1 ๗
๒๕๔๔
๒.๑

3936354 LCCS/M: สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา; ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คำสำคัญ : หนังตะลุง / จรัส ชูชื่น / มานุษยวิทยาการดนตรี

นภดล ทิพย์รัตน์ : หนังตะลุงคณะจรัส ชูชื่น : การศึกษาทางมานุษยวิทยาการดนตรี (SHADOW PLAY "NANG TALUNG" OF CHARAT CHUCHUEN GROUP : AN ETHNOMUSICOLOGICAL STUDY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ลักขณา ดาวรัตน์ หงษ์, อ.บ., ศศ.ม., Doctorat de l'EHESS, พรทิพย์ อุศุภรัตน์, ศศ.บ., ศศ.ม., ภัททิยา ยิมเรวัต, ค.บ., ศศ.ม., Doctorat de l'EHESS., 167 หน้า ISBN 974-665-403-9

หนังตะลุง เป็นวัฒนธรรมประเภทศิลปะการแสดงพื้นบ้านอย่างหนึ่งที่มีการแสดงกันอย่างแพร่หลายในภาคใต้ ไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดว่า หนังตะลุงมีต้นกำเนิดจากที่ใด คณะหนังตะลุงจะประกอบด้วย นายหนังตะลุง ซึ่งทำหน้าที่เชิดตัวหนังและพากย์ไปพร้อมกัน และลูกคู่ ซึ่งเป็นผู้บรรเลงดนตรีประกอบการแสดงหนังตะลุง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาหนังตะลุงคณะจรัส ชูชื่น ซึ่งเป็นคณะหนังตะลุงของโครงการจัดตั้งสถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยอาศัยวิธีการและแนวคิดทางมานุษยวิทยาการดนตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบหนังตะลุงในปัจจุบัน ลักษณะการใช้ดนตรีและบทเพลงในการแสดงหนังตะลุง ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของหนังตะลุงที่มีต่อสังคมภาคใต้

การวิจัยพบว่า หนังตะลุงคณะจรัส ชูชื่น เป็นคณะหนังตะลุงของโครงการจัดตั้งสถาบันวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีความแตกต่างจากหนังตะลุงโดยทั่วไปหลายประการ เช่น เป็นคณะหนังตะลุงที่ไม่ได้ยึดการแสดงหนังตะลุงเป็นอาชีพ เนื่องจากทั้งนายหนังตะลุงและลูกคู่ต่างเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่มีงานประจำอยู่แล้ว แต่การมาร่วมแสดงหนังตะลุงมีจุดประสงค์หลักคือเพื่อเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อันเป็นหน้าที่หลัก 1 ใน 4 ประการของสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้โรงหนังตะลุงของคณะจรัส ชูชื่นเป็นโรงหนังที่ไม่เหมือนคณะทั่วไป คือแทนที่จะสร้างขึ้นบนพื้นดิน กลับใช้รถกระบะ 6 ล้อปรับเป็นโรงหนัง ด้านรูปแบบดนตรีเป็นดนตรีที่ผสมผสานระหว่างดนตรีดั้งเดิมกับดนตรีสมัยใหม่ ทั้งในส่วนเครื่องดนตรีและบทเพลง หนังตะลุงคณะจรัส ชูชื่นมีบทบาทในสังคมภาคใต้ที่สำคัญคือ นอกจากจะให้ความบันเทิงเช่นเดียวกับหนังตะลุงโดยทั่วไปแล้ว ยังมีบทบาทในการเป็นสื่อมวลชนและประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และทำหน้าที่ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยอีกด้วย

3936354 LCCS/M : MAJOR: CULTURAL STUDIES; M.A. (CULTURAL STUDIES)

KEY WORDS : NANG TALUNG / SHADOW PLAY / CHARAT CHUCHUEN GROUP /
ETHNOMUSICOLOGY

NOPPADOL TIPPAYARAT: SHADOW PLAY “NANG TALUNG” OF CHARAT CHUCHUEN GROUP: AN ETHNOMUSICOLOGICAL STUDY. THESIS ADVISORS : LAKANA DAORATANAHONG, B.A., M.A., Doctorat de l’EHESS., PORNTHIP USUPARAT, B.A., M.A., PATTIYA JIMREIWAT, B.ED., M.A., Doctorat de l’EHESS., 167 p. ISBN 974-665-403-9

Nang Talung is one of the folk-performance arts in the south of Thailand. There is no evidence as to the origin of this play. A Nang Talung group consists of two main parts. One is the “Nai-Nang” , the group leader who leads the operation of the puppet performance with singing and story narration . Another part is the musicians who accompany the leader’s actions.

The Nang Talung of the Charat Chuchuen group was specially selected for this study. The shadow play group belongs to the Institute of Cultural Study Kulayaniwathana, Prince of Songkla University, Pattani. This group is different from other Nang Talung groups because members of the group are officials of the Prince of Songkla University, so normally these activities are not their professions. Thus, Nang Talung activities are for cultural support, one of the university missions.

The results of the research revealed that the stage for performing Nang Talung of the Charat Chuchuen group was quite different from others. They used a big truck with a built-in stage, while other groups used stages built on the ground. The musical band was an integration of traditional and modern aspects both in musical instruments and song besides entertainment. The extra role of Nang Talung of Charat Chuchuen group is to be mass communication and public relations for the Prince of Songkla University, Pattani campus and also to promote the arts and cultural activities of the University.